

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 178.

V Ljubljani, v soboto 7. avgusta 1886.

Letnik XIV.

V Ljubljani, 7. avgusta.

Naš čas imenovali smo čas splošne nezaupljivosti; država državi, narod narodu, sosed sosedu, bogatim revežu in ta onemu ne zaupa. — Nezaupnost je bila sicer zmirom na svetu, ali tako obče in splošne ni bilo, kakor je sedaj. Kaj pak; dokler taka načela vladajo na svetu, dokler vsak gleda in vidi le samega sebe, ne more biti boljše. Dokler boče trdosrčen kapitalist mislil, da mora na tisoče ljudi trdo delati in stradati, da boče on razkošno živel, ne more biti drugače. Kaj pa pride za tem? Na to vprašanje odgovarjajo anarhisti sedaj tu, sedaj tam, vendar dosti glasno. Na to vprašanje odgovarjali so letos delavci v Belgiji in Amsterdamu tako glasno, da se je razleglo ne le po celi Belgiji ampak in Holandiji, tudi po sosednih deželah, da, po vsi Evropi. Skrajni čas je toraj, da to vprašanje začnejo reševati in reševati tisti, ki so v to poklicani, namreč tisti, ki sodijo zemljo, to so knezi in njih vlade. Res, več ali manj začele so tudi vlade to vprašanje pretresavati in izvijati iz rok zapeljivcev, ki delavcem pravijo: Nikdar ne boče bolje, pomagajte si sami. Kam to pripelje, vemo vsi. Dolgo časa so vlade odlašale kaj vkreniti v tej stvari, svet se je zaril v napačne teorije o državnem gospodarstvu, in je mislil, da je to vprašanje rešeno s tem, da le bogatina varuje v njegovih pravicah, a prišlo je drugače. — V Belgiji so jim letošnji dogodki oči odprli, in po vsi deželi sedaj pozvedujejo komisije o stanu delavcev. In kaj zvedó komisije? Delavci razločno pripovedujejo komisiji svoje pritožbe in besede podpirajo s številkami, ter stvar na drobno razlagajo. Komisija se je prepričala, da imajo delavci prav in da so njih pritožbe opravičene.

Delavci zahtevajo občno glasovalno pravico. Preiskovalna komisija je začasno vtešila delavce, obetajo jim pomoči. . . Poročila imenovanih komisij so podobna poročilom, kakor se je izjavil srednji stan pred veliko francosko revolucijo.

Belgijska vlada je toraj pravična, pozveduje in zahteva, da se ji resnica pové. In kaj pa resnica? Predsednik in članovi, pri komisiji spoznajo, da se je mnogo zgodilo, kar se težko ali celó ne da zagovarjati. Pred vsem nam gré to zapomniti, da komisija prizna, da tako ne sme iti naprej, stvar se

ne smé sama sebi prepustiti, in po sedanjem kopitu tudi ne boče zboljšanja.

Dosihmal je veljalo povsod pravilo kakor pri dražbah: Kdo dá več, kdo dela ceneje? Država bi se ne imela tukaj nič vmes vtikati, k večemu, da bi delavce ukrotila, ako bi ne bili v vsem poslušni. Kako daleč je to prišlo v Belgiji, to so pokazale sedaj komisije. V srednjih stanovih so razmere take postale, kakor so bile nekdanj pred francosko revolucijo. To je menda dosti jasno in s tem je dosti povedano.

Kaj pa pravijo na to vsi, ki od teh razmer korist imajo? „Vse to nič ne pomaga“. „Vse mora ostati pri starem“. Zoper to ga ni pomočka. Kdor mi ceneje dela, temu jaz dajem delat. Ali morda kdo drugače ravna?

Nespametno je tako govorjenje dan danes, ker s tem se najbolj podpira anarhija; po tem takem bi imeli anarhisti prav, ako pravijo, na svetu ne boče nikdar bolje. — Boljo se vé, da ne more biti, ako tisti, ki ima moč, tukaj denarno moč, brezobzirno ravna in gleda le na to, kako bi iz ljudi, iz delavcev več stlačil, in ko pa ob moč pridejo, jih odpravi, kakor izžeto limono.

Tudi na gospodarskem polji prodirajo druga načela. Pokazala je to Avstrija, ki je začela resno premišljevat, kako bi se dalo delavcem pomagati, da bi obrtnost pri tem ne trpela škode in da bi delavci vendar mogli živeti, kakor gré pametnim stvarjem. Že gré, treba je le resne volje; države niso samo zaradi bogatinov, da bi reveža strahvale, kedar skuša jarem otresti, marveč modra država ozira se tudi na stan, ki prav za prav vse vzdržuje z delom svojih rok ter je temelj države.

Naj vpeljejo v Belgiji to, kar že imamo v Avstriji: nadzornike v tovarnah, šolski red po tovarnah, določen čas dela, postavo za ponesrečene itd. Naj se vse to pošteno izpeljuje, boče gotovo pomagalo, potem bodo že spoznali, da že gré, ako je resna volja za to, delavci bodo zaupali v vlado in anarhistov ne bodo poslušali. Naj bi v Avstriji ne bilo teh nesrečnih narodnih preprirov, in bi zlatega časa po zborih ne potratili z neplodnimi debatami, bi se lahko mnogo več zgodilo za blagor stanú, ki se sedaj pred vsem oglašá in glasno trka na vrata.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. avgusta.

Notranje dežele.

O novem Tridentinskem škofu, dr. Valussiju, sporoča se iz Rima nekaj, kar ga bo pri Avstrijcih še bolj povzdignilo v spoštovanju, katero dr. Valussi že sedaj povsod v najvišji meri vživa, kjer se njegovo ime pozná; in kar mu bo pri nedorešenih Lahih nakopalo smrtno sovraštvo. Rimski list „Capitale“ ima telegram, v katerem se bere, da se je Tridentinski škof dr. Valussi laškim duhovnikom svoje škofije s suspenzijo zagrozil, če se bodo vdeleževali „irredentovskih“ poskušanj, kako bi se dali južni Tirolci avstrijskemu in tirolskemu orlu iz krempljev izpuliti in nikdar sili Italiji v mavho vreči. Če je to res, reči moramo, da je škof dr. Valussi prav storil, kajti vénil je le to, kar mu je vest deljevala storiti. Ni nas volja preiskavati, koliko da ima ondi med duhovščino „irredentarjev“; če jih pa kaj ima, prime naj jih le ojstro in tedaj, ko bo prvega takega izdajalec avstrijske domovine v prepoved dejal ali odstavil od duhovske službe, zaslužil si bo zlato medalijo, naj jo že dobi ali ne dobi. Prav na laških Tirolcih je treba na tem polji odločnega moža, kakor je dr. Valussi. Ljudstvo ondašnje je silno pobožno, zraven pa vrazam vdano. Duhovščina ga vodi, kakor le hoče. Prav nič težko bi ji ne bilo, če bi, sama „irredentovska“, hotela tudi priprosti narod za seboj spraviti. Da ga pa ne bo zapeljala, čuvati je dolžnost višjega pastirja, kar ta tudi hoče.

Kdo da v Avstriji nemir seje, razvidi se zopet jako jasno iz sledečih vrstic. Severni Moravci trdijo, da do leta 1880 niti vedeli niso, kaj je narodni razpor. Če tudi so ondi prav na gosto zmešani Nemci in Slovani, so vendar v najlepši složnosti skupno živeli, ter med seboj barantali po svoji potrebi. Omenjenega leta si je pa dvoje mest omislilo tovarne za izdelovanje sladkorja. Postavili so tovarne in kakor hitro so tiste stale, že so se pri bodočih volitvah nekteri oskosrčni Nemci, ki so bili od pruskih tovarnarjev v ondašnji okolici podkupljeni, začeli bati za nemštvo. Prusi so jim rekli: Vi, čuvajte se! S hudobnimi Čehi imate skupaj tovarne na delnice. To ne gré, kajti vaše nemštvo je v nevarnosti. S Čehi ni dobro češenj zobati! No, če Prusi to trdijo, mora že res biti, mislili so si ondašnji Nemci in — vrag narodnega prepira jih je obsedel. Od tedaj je zginil iz severomoravske okolice ljubi mir, kterega sedaj v hujskarnji zastonj iščejo. Nihče ne vé, kam je šel. Pre-

LISTEK.

Tri dni med Nemci.

(Dalje.)

Poleg ceste, ki je jela voditi že navzdol, stalo je dosti zidanih križev, čedno ozaljšanih, v dokaz, da imajo tudi Nemci tukaj v veliki časti takšna kristijanska znamenja. Na enem se je napis glasil: „Wo ich bin und was ich thu', sieht mir Gott, mein Vater zu“, z nemško pisavo. Najbrž so tukajšnji Nemci spoštovanje do znamenj od svojih slovenskih prednikov podedovali. Cerkve so kakor v Ivniku in na Zelenem Travniku prostorne, so brez posebnega lepotečja in glas zvonov resen, globok. Ko se grič le bolj in bolj niža, čujemo na oni strani, kjer je trg Zeleni Travnik (Wies), že hrepenje lokomotive, ki veže trg z Nemškim Gradcom, a od Zelenega Travnika proti Dravburgu še ni dodelana.

Cesta nas pripelja iz gozda in doli pred nami stoji kolodvor, še nižje trg Zeleni Travnik, današnji naš cilj. — Zopet nov čarodejen pogled! Vsa okolica je polna prirodnih bogatij; vse, kar vgledaš, ti priča, da tukaj pomanjkanje nima prostora. — Trg Zeleni Travnik, po svoji nekdanj jako sloveči božji poti tudi „Božja martra“ imenovan, leži na obeh stranéh ceste, ki pelja čez železniško progó in ima sploh kaj prijazno lice. Nad trgom na griču stoji visok in prostoren grad, kjer domujejo neki knezi („firšti“), kakor je povedala mala deklina, ki je poleg lepe kapelice, pri kateri je te rodbine rakev, nogovice spletala. Tudi kolodvor je kaj prostoren, dasi tudi posebnih izvoznih izdelkov ni bilo dosti opaziti. Ko mi moj sopotnik pové, da pojdemo jutri v procesiji mimo grada, hitiva po cesti navzdol proti cerkvi, v tem ko sta se najini sopotnici nekam drugam zgubili. Zavijeva jo k mesarju, kjer odloži svojo pritlago; potem pa si greva ogledavat kramarje, ki so delali barake za tridnevni somenj, a vkreneva tudi naposled na pokopališče. Le malo

je na mirodvoru poleg stare cerkve (z letnico 1802) kamenitih spomenikov; a na vsakem lesenem je bila namesto razpela nabita lesena deska z napisom pokojnikom. Karakteristični so pa kamenitih spomenikov napisi, kterih eden se n. pr. glasi:

„Liebe Mutter, gute Nacht,
der Wille Gottes ist vollbracht,
ich muss jetzt in Rosengarten
auf Euch und die Geschwister warten.“

„Das theuerste was ich hab
muss ich lassen in das Grab.
Herzaller liebster Sohn!
Wo gehst du hin?
Denkst du nicht, dass ich deine Mutter bin?“

Iz napisov na spomenikih sem spoznal, da je nekje tukaj bivala (ali še biva, ne vé) tudi neka rodbina iz Českega, s priimkom Radinský, ktere grobni spominek med dvema tisi podobnima drevosoma se glasi: „Zde odpočivaji milé ditky z rodinny I. Radinský — Marie † 1861, Jaroslav † 1864, Anna † 1867, Jaroslav † 1871. Na shledanou!“ Ogledavši si vse pokopališče, šla sva

gnala ga je pruska sapa. Prusi so ondanje mirno prebivalstvo tako dolgo hujskali, da so ga v resnici spravili navskriž; to pa zato, da sedaj sami pšenico zanjejo. Nemčija je preobljudena, zato pa svoje ljudi po svetu pošilja. Le-ti imajo dvojno nalogo. Prvič pijejsko, da zabijajo kole za bodoči nemški most od Balte do Adrije, drugič pa socialno, da domačine spodjedajo. Naj nas kdo poskusi in tjekaj gré zaslužka iskat. Niti za natakarija bi ga ne vzeli, ker ni domačin.

Vsaka reč ima svoj konec le *madjarska prevzetnost* ga menda ne misli še imeti. Od kar je letošnji majnik minul in od kar je prišel general Janski na višje dostojanstvo, general Edelsheim pa v pokoj, mislijo svet prisiliti, da se jim bo klanjal ali kali. Vsaj vsi njihovi koraki so na to obrnjeni, kakor bi zahtevali, da naj se jim poleg stalne armade tudi še presvitla krona sama pokori, kajti predpisujejo ji, kako da naj se v bodoče proti njim obnaša, če hoče, da bodo dobri prijatelji ostali. Kaj ne, da to je drzno govorjenje in bo marsikdo rekel, da celó pretirano. Niti za las ne. Vsak sam naj sodi. Evo Vam resolucijo, ko so jo pred enim tednom v Budapeštu na ljudskem shodu sklenili. Resolucija se glasi: 1. „Najnovejši razglesi in dogodki v najvišjih voditeljskih krogih skupne vojske, (povišanje Janskega, upokojenje Edelsheima, obsodba madjarskega šovinizma po nadvojvodu Albrehtu v Bosni in drugod v cesarskih krogih Vr.) žalili so silno dostojanstvo madjarskega naroda in njegove ustanovne pravice. Ljudski shod slovesno tem razglasom in dogodkom ugovarja. 2. Madjarji varujejo svojega venčanega kralja zvesto in kakor so že stoletja pričé, tudi požrtovalno. Toda, da bodo mogli Madjarji v skupni armadi, ktero vzdržujejo z velikimi stroški, videti poročstvo svojega dostojanstva, svoje ustave in svoje bodočnosti; da se napravi med meščanstvom in vojaštvom tolikanj potrebna sloga; in konečno, da bode Madjarom mogoče tudi druge pokrajine Nj. Veličanstva vspešno varovati in braniti: zdi se nam potrebno ter želimo, da se ustavna samostojnost naše države in zgodovinsko visoko dostojanstvo ogerskega kralja tudi v armadi odkritosrečno in javno pripozna, ter se ji z jasnimi določbami veljava dá.“ To se pravi: mi nismo nič več zadovoljni s kraljem in z vojsko, ki jo imamo vzajemno s Švabi. Ker pa kralji ne rastejo ravno po drevju, naj kralj še ostane, toda dati mu morate samostojno vojsko. Izločijo naj se toraj vsi polki ogerske krone iz stalne armade in naj se na lastne noge postavijo, kot kraljevo madjarska armada. To bi bila pa polovica sedanje skupne armade. Da iz tega ne bo nič, ni treba razlagati.

Vnanje države.

Vsled sklepa *bolgarskega sobranja* prepovedal je knez Aleksander rabo ruskih rubljev v Bolgariji. To je sklenilo „sobranje“ v tajni seji, v kateri se je vojnemu ministerstvu dovolilo tudi 36 milijonov za oroževanje. Na vprašanje turške vlade, kaj da vse to pomeni, odgovorila je bolgarska vlada, da ne misli začeti vojne; pač pa v slučaju napada se braniti, za kar se je treba že poprej pripraviti.

Odkar so Angleži Turčiji hrbet obrnili, jel je *ruski car sultanu* svojo ljubeznjivost skazovati. Dne 26. m. m. poslal mu je lastnoročno pisanje po svojem zastopniku Nelidovu. V tistem pisanju ga zagotavlja verne svoje udanosti, prijateljstva in naklonjenosti, ter ga prosi, da naj izvoli tudi besedno potrdilo prijateljstva iz ust poslanca Nelidova milostno sprejeti. Kar namreč mu bo ta povedal, je vse resnično in car srčno želi, da bi si sultan to v srce zapisal. Prvo tako ustno sporočilo iz Nelidovih ust je bilo to, da bi sultan podelil bolgarskim škofom „berat“, za ktere ga bolgarski eksarh že toliko let zastojni prosi. Sultan naj le Grkom nikari ne veruje, da bi škofje tiste podeljene „berate“ zlorabili za agitacijo po Macedoniji, kar je bil v resnici pravi vzrok, da ga jim sultan do sedaj še ni podelil. Ko je Nelidov to končal, šel je zopet po sopo in je začel sultanu nekaj na ušesa šepetati o knezu Aleksandru bolgarskem, na kar je sultan tu pa tam z glavo zmajal, kar po turški toliko pomeni, kakor prikimovati po naše. Posebno to drugo spo-

ročilo bilo je tako, da je zadosti jasno, kako silno car kneza Aleksandra sovraži.

Francozje v Carigradu bivajoči, so se nedavno prav dobro imeli. Prav tedaj je bilo, kedar so domá imeli veliki narodni republikanski praznik. Da bi tudi turškim Francozom spomin in ljubezen do domovine popolnoma ne zaspala, spomnila se je republika tudi na nje, ter je svojemu poslancu v Carigradu naročila, da naj ondanšnje francosko naselbino kar se dá dobro pogosti. Da mu je za to tudi potrebni drobiž poslala, razume se že samo po sebi. Grof Montholon je res vso francosko naselbino od delavca pa do bogatega trgovca in učnega inženirja povabil na francoski parnik, s katerim so se prepeljali na Terapijo, kjer je letovišče francoskega poslanca na Turškem. Sprejemal jih je prav po republikanski sam v gala-uniformi, — vse enako prijazno imenitnega gospoda in priprostega delavca. Po kosilu se jim je zahvalil, da so ga tako obilno počastili s tem, da so sledili njegovemu klicu. „Domovina se raduje domá, spominjajmo se je kot zvesti njeni sinovi na ptujem. Bog ji daj vstrajnost in moč premagati zapreke, katerih ima posebno v poslednjem času na vse kraje vse polno. Zivela domovina, živel francoski narod!“ Tako se je poslovil grof Montholon na večer od povabljenih gostov.

Angleži menda ne bodo nikdar miru imeli na tem svetu; če že ga imajo v inostranstvu, kjer so po celem božjem svetu raznešeni, se jim pa doma vse križem mota. Ravnokar je brati, da se je jela štrena prav hudo mešati na visokem *severu škotskem*, kjer ljudi angleški čevlji že toliko žuli, da so vpiti začeli in pa po orožju segati. Na otoku Tiree so se uprli. Tudi tu je agrarno vprašanje temelj uporu in toraj zopet dokaz več, da so Angleži pijavke v pravem pomenu besede, in prav nič na to ne gledajo, čegavo kri da pijó. Vsaka jim gré v slast, samo da je: Vroča črnih zamorcev se jim prav tako prilaga, kakor hladna zatiranih prebivalcev zelene irske ali pa onih gorate Škocije. Angleška vlada je poslala tjekaj toliko svojih vojakov, da se je nadjati, da bo upor takoj zadušen. S tem pa agrarno vprašanje vendar še ne bo rešeno. Škotski kmetje imajo komaj toliko lastne zemlje, da se v dobrih letinah za silo preživé; vso drugo vzela jim je angleška gospoda za komercialne namene pa tudi za lov. Posebno za to razveselevanje je še največ sveta zagrajenega kjer se zverina redi, za ktero potem malomarna in zapravljiva gospoda svoj dolgčas preganja, vbogi kmet pa niti tolikanj zemlje nima, da bi si potrebnega krompirja zadosti pridelal. Najlepše je pa še to, da o takem za lov zagrajenem prostoru, kakoršnega je na milje in milje na daleč, gospoda trdi, da za kmetijstvo tako ni kaj prida. Naj svet kmetom razdelé, se bo že videlo, če je za kmetijstvo ali ne.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 3. avgusta. Pretekli torek, je bilo 50 let, odkar so mil. gosp. stolni prošt J. Zupan bili posvčeni, namreč 3. avg. 1836. Morali bi bili ta dan imeti zlato svojo mašo, kar so posebno želeli njihovi rojaki in sicer, da bi se bilo zgodilo v Kropi. Žali, da se zaradi hude bolezni visokega g. zlatomašnika to ni moglo zgoditi. Namesto tega so pa tisti dan v Kropi za svojega rojaka in posebnega dobrotnika imeli sv. mašo med izgovorjenim presv. Rešnjim Telesom in so še posebej zanje molili, kakor molijo tudi sicer v Kropi in v Radolici. Rojeni so bili gosp. prošt. 12. marca 1811 in imajo toraj čez 75 let. Bog jim pošlji svojo pomoč na prošnjo Marije D., ktero so vedno visoko častili.

Iz Loškega okraja, 6. avgusta. Zapustili so nas preč. g. Ivan Brence, tu več let delajoči kaplan ter se podali za župnika na Dolenjsko stran. V njih

je zgubila čela naša fara gorečega in škrbnega dušnega pastirja in velikega dobrotnika v telesnih zadevah. Njih milostna roka je bila vedno pripravljena pomagati revežem v vsaki sili in nadlegi. Pridobili so si torej s tem, kakor tudi z vsem svojim vedenjem srca vsih, bedisi malih ali velikih. Zato pa zdaj vse žaluje in vsak milo gleda s solznim očesom za njimi. Posebno nežna mladina ne more pozabiti, kako iskrenega prijatelja je imela mej seboj ter ji bodo še pozno v letih v spominu! S temi vrsticami bodi izražena največa zahvala in spoštovanje g. župniku. Bog Vam povrni ter ohrani Vas zdrave in krepke še mnoga, mnoga leta!

Loški farani.

Od Mure, 6. avgusta. (Pojasnilo k poročilu Ptujске gimnazije.) Pri naznanilu poročila Ptujске gimnazije se je v naših listih, in tudi v „Slovencu“ št. 171. z začudenjem omenjalo, da se je ondi tako majhno število Nemcev slovenščine učilo in da je število Nemcev izvanredno veliko proti številu Slovencev, dasiravno je okrožje, iz kterege se nabirajo učenci Ptujске gimnazije, popolnoma slovensko. Obedve te reči se vtegnete s sledečim dogodkom pojasniti. Vaš dopisatelj je dobil v roke spričalo Ptujskega dijaka prve šole ter z začudenjem videl, da v tem spričalu iz slovenščine ni nobenega razreda, dasiravno je dijak Slovenec, ker mati niti nemški ne vé, oče pa le za silo. Na vprašanje, kako je to, odgovoril je oče, ki je fanta v šolo spremljal bil, da fant slovenskih ur ni obiskoval, ker se mu je pri zapisovanju odgovarjalo, češ, s tem, da se slovenščine ne uči, pridobi na teden dve uri in ložej v drugih predmetih napreduje. Daljno poizvedovanje je pokazalo, da je g. ravnatelj fanta celó za „Nemca“ vpisal, njegovo „Muttersprache“ pa „deutsch“. Govori se tudi, da je na Ptujski gimnaziji sploh fantom samim prepuščeno, pri vstopu na gimnazijo se za to ali ono narodnost odločiti, naj je resnica ali ne, in večkrat se pripeti, da se kateri za Nemca odloči, da mu ni treba slovenskih ur obiskovati in morebiti tudi, da bi se gospodom prikupil. Ne gledé na nepoštenost takega dejanja pridejo taki fantje poznej v velike zadrege.

Ker prestopivši na višjo gimnazijo se ne morejo začeti od kraja slovenščine učiti, in ker so, če tudi krivo, za Nemce vpisani, se ne morejo siliti, da bi se slovenski učili; ko bi se pa tudi hoteli učiti, ne dovoli se jim, vsaj na Mariborski gimnaziji ne, da bi se učili s Slovenci, ampak morajo se učiti z Nemci slovenščine. In postavimo, da taki, po krivem za Nemca vpisan otrok, se ne bi celo gimnazijo slovenščine učil, kaj hoče potem dovršivši gimnazijo početi, kakor zapustiti domačijo in iznaroditi se.

Ali se morebiti to namerava? Ptujška gimnazija je deželna šola, pri kateri ima največ deželni odbor in deželni zbor govoriti. Naši deželni poslanci morajo v tej zadevi svoj glas povzdigniti v deželnem zboru in ne dopuščati, da bi se naši otroci na naše stroške v Ptuj izneverjali svojemu rodu. Naše gg. poslance hočemo s tem dopisom na to reč opozoriti, in nadjamo se, da bodo oni svojo dolžnost storili.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

X. Gosp. zbor. svetnik K. Luckmann poroča, da se je kot delegiranec zbornice vdeležil enquete, ktero je c. k. trgovinsko ministerstvo sklicalo v interesu

zopet v krčmo pričakovat najinih rojakov, ki jih pa še dolgo ni bilo za nama.

Minula je ura in v cerkvenem stolpu z okroglo streho se je oglasil težak zvon, ter vabil k večernicam. Naši bi imeli vsaki čas priti. Pa minulo je dosti časa, predno je pripeljal vodja iz Marnberga svojo procesijo, ki je v cerkev gredoč glasno prepevala Mariji na čast, a drugi vodja iz Kaplje bil je še na potu. Prišlo je iz cerkve nekaj znancev, pa še več neznanih. Neka ženska je pri vstopu pokazala na poluizpraznjeno kupico vina, kakor bi hotela reči, da zahteva nekaj podobnega. Toda bližnji Nemeč je menda mislil, da hoče izpiti to vino, ji je pokazal z roko vrata z gromovitim „Marsch hinaus!“ Revica tudi plašno pobegne; Nemeč pa je rekel preširno svojemu tovarišu: „Diese tollköpfigen Slovenen, diese können zwar alle deutsch, aber sie sind nur so schlau, dass sie nicht sprechen wollen.“ Mene je že jako mikalo, povprašati ga, koliko smo mu Slovenci dolžni, njemu, ki je bil

nam enako le gost, pa opustil sem, dasi tudi ta surovost jako kaže značaj nemške „bildung“! Ko pride še druga procesija, gremo vsi vkup k večernicam in bilo nas je precej veliko, ki smo tudi položili svoj dar na žrtvenik, a naposled ostali navzoči pri večernicah brez litanij. Tu sem opazil čudno izrekanje Nemcev črke r, ki je v nemškem golcu kaj nenavadno donela, ter se skoraj komaj slišala. Slovenci pravimo takšnemu izrekanju: „pod'rzniiti“. Petje in vse drugo bilo je le nemško.

Po večerji se podamo raztrošeni vsak na svoje ležišče, ktero si je kedó izprosil kje na mehkem senu. Pa noč je bila nepokojna in mrzla. Kramarji so vozarili celo noč, in fantin, ki je bil domá iz Marnberga, pa služabnik pri tržanu, kjer smo spali, je ukal ter nas zagotavljal „ich bin a Bindischer“. Zjutraj s svitom smo bili že na nogah ter se podali v cerkev k sv. maši.

Cerkev „Božje martre“ je blizo 14—16 sežnjev dolga in 8—9 sežnjev široka, ter nekako okrogla

brez ladije. V njej je 5 altarjev, na katerih dveh se nahajata le lesena križa. Orglje ima kaj velikanske, pa petje se ni prilagalo ušesom; človeku se je dozdevalo, da pojó same žalostinke. Brzo po sv. maši pa se vstopimo v vrste; razpelonosca se postavita pred nas in šli smo med petjem in molitvijo svetega rožnega venca skozi sejmišče v procesiji mimo grada proti zapadu, daleč, daleč. Pot nas je vodila zopet na priličen grič, obraščen z vinogradi. Po molitvi smo vgibali, koliko nas bo. Navada je namreč, da se naposled vsi romarji seštejejo; to se zgodi še le popoldne, ko so že blizo Ojsterville, s pomočjo krajarja ali kamenčka, kterege mora vsak božjepotnik podati. Bilo je zanimivo potovanje, samo žejalo nas je. Krčem se je namreč dosti opustilo, a tam, kjer smo na ktero naleteli, zmanjkalo je kozarcev in steklenic — prekmalo tudi vina — in kdor ni bil dosti gibčen, šel je nepokrepčan dalje.

(Dalje prih.)

mliarske industrije dne 23. in 24. februarja 1886 na Dunaji. Tožbe, ktere so se čule od strani kranjske trgovine z žitom in kranjske mlinarske industrije so zbornici znane, toraj jih govornik neče ponavljati. Jednako tožili so tudi česki in moravski mlinarski obrtvalci. Ker so se te tožbe tudi v državnoželezniškem svetu v seji dne 26. oktobra 1886 izrazile in se je sklenil zbornici že naznanjen sklep, našel je Nj. ekscelencija gospod trgovinski minister povod, da je sklical gori omenjeno enketo, ktera se je vršila pod predsedstvom gospoda ministerijalnega svetnika viteza Pollanetza; vdeležili so se jo tudi delegiranci vis. c. kr. ministerstev za finance, poljedelstvo in trgovino, potem delegiranci državno-železniškega sveta, trgovinskih in obrtnih zbornic, drugih interesovanih korporacij in zavodov, železniških upraviteljev in osebno povabljeni strokovnjaki.

Kakor je predsednik v otvornem govoru omenjal, bila je naloga enkete, z ozirom na nasprotstvo interesov, o kterih se je imelo tu razpravljati, spoznati mnenje posamičnih gospodov enketnih članov, oziroma skupin članov. Glasovanja so imela samo namen zvedeti, kdo je temu ali onemu mnenju pritrđil. Preglasovanja so bila toraj že naprej izključena in oziralo se bode jednako na mnenje vsakega posamičnika, brez razločka, je li ga je več ali manj enketnih članov podpiralo.

Pri enketi se je obširno razgovarjalo o pritožbah in željah mlinarske industrije; posebno je več delegirancev povdarjalo, da visoki lokalni tarifi mlinarsko industrijo spravljajo v neprijetni položaj, da niti z lastnimi najbližjimi kraji konkurirati ne more, ker pri teh krajih konkurirajo tuji ogerski izdelki s cenimi zveznimi tarifi. Večkrat se je kazalo tudi na nejednako prednost posamičnih interesentov, in zahtevala se je jedna, komerna razdelitev prednostij, ktere dovoljujejo železnice. Gosp. poročevalec se je poganjal za nejednako tarifovanje pri žitu in moki, kar v istini dela južna železnica s tem, da priznava refakcije.

Če bi se to ne godilo, bi bila konkurenca kranjske mlinarske industrije z drugimi deželami nemožna. Vendar ne gledé na to, da je več delegirancev govorilo za to načelo, se je večina izrekla proti nejednakemu tarifovanju. Proti nejednakemu tarifovanju so se izrekli delegiranci trgovinske in obrtne zbornice v Budejčevicah, Celovci, Ljubljani, Plznu, Liberci, Trstu, delegiranec severo-česke zveze mlinarjev in osebno povabljeni posestnika mlinov dr. Ržiha (Plzno) in dr. Slavik (Mlada Boleslava); večina, in sicer zastopniki trgovinske in obrtne zbornice v Brodyji, Brnu, Gradci, Krakovu, Lvovu, Linciu, Ljubnu, Olumucu, Pragi, Solnogradu, Opavi, na Dunaji, potem oni zveze avstrijskih mlinarjev in mlinarskih interesentov, Dunajske borze za moko in sadje, in založnice mesta Dunaja, konečno osebno povabljeni posestnika mlinov Daubek (Bonlic) in Wiedenthal (Dunaj). Potem so bili naslednji predlogi jednoglasno sprejeti:

1. „Mi predlagamo ustanovitev jednostavnih kilometerskih tarifov. Dokler pa se ti ne izvedejo, naj visoka vlada uporabi svoj vpliv v to, da se barême c. k. državnih železnic vpelje tudi pri zasebnih železnicah.“

2. Med tem naj visoka vlada z vso močjo pritiska na to, da se lokalni tarifi tako zmanjšajo, da ne bodo v živem nasprotju z direktnimi tarifi.

3. Tudi naj se vsa prevožena proga brez ozira na prehod z jedne na drugo železnico po sprejetem merilu preračuni.“

Za reekspedicijo žita in moke v notranjem prometu izrekli so se delegiranci trgovinske in obrtne zbornice v Brodyji, Brnu, Budejčevicah, Gradci, Celovci, Krakovu, Ljubljani, Lvovu, Ljubnu, Linciu, Olumucu, Pragi, Solnogradu, Trstu in Opavi. Za dovolitev reekspedicijskih prednostij pri prometu z inozemstvom izrekli so se vsi navzočni delegiranci.

Dalje so se sprejeli naslednji predlogi, in sicer prvi z vsemi proti jednemu glasu, 2. in 3. pa jednoglasno.

Dokler se ne odpravijo refakcije in druge jednake tarifne prednosti, mora se:

1. „Vsaka refakcija brezizjemno objaviti.
2. Za vse avstrijske železnice ima obligatorno veljati načelo, da, če jedna postaja uživa refakcijo ali prednost proti jedni točki proge, morajo vse na tisti železniški progi ležeče med postaje dobiti na željo iste prednosti.“

3. Naj se tarifna prednost ne veže na odposlano poličino, naj bi nikakor ne znašalo več nego 50 naloženih voz na leto.“

Gospod poročevalec je povdarjal tudi, da je stališče, ktero je gledé tarifnih vprašanj že večkrat povdarjal, zastopal tudi v državno-železniškem svetu; izražal je tudi nadejo, da se napravijo novi tarifi. Konečno stavil je do zbornice prošnjo, naj izvoli to poročilo blagohotno v znanje vzeti.

Gospod zbornični predsednik se v imenu zbornice iskreno zahvali gospodu poročevalcu za zastopstvo pri enketi.

(Konec prih.)

Domače novice.

(Mili g. knezoškof dr. Missia) daroval je za Radetzkyjev spomenik 50 gold.

(Vabilo.) Udje in dobrotniki bratovščine presv. Rešnjega Telesa se uljudno vabijo k razstavi cerkvenih paramentov in oprav, ki jih bode bratvščina letos razdelila. Razstava bo v navadnih sobanah Ljubljanskega uršulinskega samostana jutrošnjo nedeljo, ponedeljek in torek, t. j. 8., 9. in 10. t. m. Odprta bo pa od 9. do 12. ure dopoldne in do 2. do 6. popoldne.

(„Sokol“) ima nocoj „Jour fix“ v čitalnici, kjer bo ob enem razgovor o izletu v Ptuj.

(„Slavec“), slov. del. pevsko društvo v Ljubljani ima v ponedeljek 9. t. m. ob 8. uri zvečer svoj občni zbor v steklenem salonu gostilne pri „Lozarji“ s sledečim sporedom: 1. Nagovor predpredsednika. 2. Poročilo blagajnikovo. 3. Nasveti in interpelacije. 4. Volitev odbora po § 19. b). Redni, kakor tudi podporni člani vabijo se priti v prav mnogobrojnemu številu k zborovanju. Odbor.

(Na Glincah) „pri Bobenku“ bode jutri slovesnost, kakoršne si vsaka poštena kmetska hiša iz celega srca najbolj želi. Domači sin č. g. Franjo Šuštaršič pel bo novo mašo v tukajšnji frančiškanski cerkvi, na kar se svatje na novomašnikov dom popeljejo. Zvečer se bo zažigal umetalni ogenj. Pa je res ni lepše in veličastneje veselice med priprostim in pobožnim slovenskim narodom kakor je nova maša pri hiši. Škoda, da so tako redke!

(Čast. g. Janez Molj), kapelan Smledniški, postal je župnik na Fužinah (Weissenfels) na Gorenjskem.

(Letno poročilo dvorazredne dekliške šole v Kamniku) za šolsko leto 1885/6. Podučevali so na tej šoli: č. g. Blaž Muhovec, katehet; g. J. Čenčič, učitelj in voditelj in gpđ. Frančiška Verne, učiteljica. Šolsko leto pričelo se je 22. sept. 1885, zvršilo pa 27. julija t. l. Razni dobrotniki darovali so šoli mnogo knjig, učil in obleke za revne učenke in tudi s hrano preskrbljeval je nek blag dobrotnik več učenk. Izmed 209 učenk bilo je za bližnji višji razred sposobnih 154, od kterih se je 40 učilo prav dobro, 11 pa jih ni bilo uvrstjenih. Prihodnje šolsko leto pričné se 17. sept. t. l. s slovesno sv. mašo.

(Učiteljske spremembe.) Gosp. F. Govekar, nadučitelj na Igu in g. Primož Ušeničnik, nadučitelj v Šiški premeščena sta vzajemno.

(Pisarja) išče c. kr. okrajna sodnija v Tržiči proti dnevni plači 1 gld. Prošnje v osmih dneh tjekaj.

(Štajarcem), ki nameravajo svoje sinove v srednje šole vpisati in sploh ondašnjim dijakom, ki morajo iz tega ali onega vzroka šolnino plačevati, priporočamo Ptujsko gimnazijo. Ondi šolnina znaša le 6 gld. na pol leta, v Celji in Mariboru pa po 15 gld.

(Trtna uš) zaredila se je tudi že na Štajarskem okoli Podčetrčka in Ptujja. V poslednjem okraji jeli so že trsje izsekavati. Vstregel bi nam, ako bi nam kdo naših gg. naročnikov od ondot kaj več o tej nad vse žalostni prikazni izvolil sporočiti.

(Svota za Radetzkyjev spomenik) od dne do dne čudovito hitro raste. Do sedaj je že nabranega 117.333 gold. 53 kr.

(Kolera). Danes teden v noči se je v mestu konštatal le en slučaj kolere, v okolici pa tudi en slučaj pri Sv. Ivanu. V nedeljo so bili v mestu 3 slučaji, v okolici pa tudi eden in sicer v Rojanu. — V ponedeljek je zbolela za kolero v Škorklji neka 64letna okoličanka Ana Gomizelj, in v mestu ste zboleli dve ženski nižega stanu, umrli sti v ponedeljek v bolnici za kolerozne dve ženski. V torek je zbolel v okolici 6letni otrok in ena ženska, v mestu je

zbolel nek fakir, ki je več časa ležal pijan v ulic Torrente, pa ga je v pijanosti prijela močna drizka in je začel tudi metati iz sebe. — Na stotine radovednih se je zbralo okolo nesrečneža, po kterega je prišel sanitetni voz ter ga odpeljal v bolnico za kolerozne. Najbrže niti pijanec ni imel kolere. Zbolela in precej umrla je včeraj tudi neka starejša ženska. Danes zjutraj se je slišalo o enem samem slučaju v mestu. — Imeli smo v noči močan dež, a danes je že zopet lepo vreme, vendar se je bati, da brza varijacija temperature pospeši bolezen. Opazuje se, da za kolero umrje veliko več ženskih, nego moških, in da tudi te ženske so skoro same take, ki se slabo hranijo. V obče pa dosedaj ni še taka reč. V 6 tednih, to je od prvega slučaja pa do danes zbolelo jih je v mestu in okolici 136, od kterih je umrlo le 77, kaj je to samo proti Ricianjem! Nekateri čudni reporterji, prava strašila poročajo v dunajske liste, da so Ricianje vse polno koleroznih, da je tam bolnikov na stotine, kar pa ni čisto nič res, kajti od začetka, t. j. 26. julija pa do 3. avg. je v Ricianjih zbolelo le 24 ljudi, od kterih je umrlo 10; žalibog, da je med mrtvimi tudi č. g. Švet, župnik ricianjski in eden najneustrašjivejših narodnih borilcev v Istri, po kterem pa po pravici plaka vsak zaveden rodoljub. Kakor vojak v vojni, umrl je č. g. Švet, kakor žrtev svojega poklica. V Kortah je za kolero umrl jeden; v Sočergi jih je zbolelo do včeraj 20, umrlo pa 10, v Plominu je zbolelo kakih 12 — kterih polovica je umrlo. Splon se je začela kolera po Istri širiti. „Ed.“

Telegrami.

Trst, 6. avgusta. Od včeraj pa do danes opoldne zbolelo je 5 oseb za kolero, umrlo jih je pa osem.

Petrograd, 7. avgusta. Avstrijski nadvojvoda Karl Ludovik je včeraj s soprogo obiskal Fregato „Donau“, na kar je bilo veliko kosilo pri caru nadvojvodu in njegovi soprogi na čast. Na kosilo so bili povabljeni tudi zastopniki avstro-ogerski, angleški, grški in danski. Car in veliko-knezi prišli so v avstrijski, nadvojvoda pa ruski opravi.

Heidelberg, 7. avgusta. Sinoči je bil v slavnostni dvorani splošnji dijaški komers, kterega se je 8000 velikošolcev vdeležilo, Pozdravica velikega vojvode cesarju na čast, sprejela se je z navdušenjem.

Berolin, 7. avgusta. Profesor Viljem Scherf je umrl.

Bad-Gastein, 7. avgusta. Princ Reuss došel je zjutraj semkaj.

Hamburg, 6. avgusta. V neki gostilni zasačili so osem socijalistov pri tajni seji, ter so jih z gostilničarjem vred zaprli.

Florenca, 7. avgusta. Tukaj se je pokazala kolera. Magistrat je takoj 2000 lir med reveže razdelil.

Zahvala.

O priložnosti znanega poslavljanja so mi došla lepa in častilna voščila od toliko strani, da mi ni mogoče slehernemu gospodu posebej se zahvaliti. Zato s temi vrsticami izrekam vsim prečast. gospodom in blagim prijateljem svojo iskreno zahvalo in odkritosrečno zagotovilo, da me je njihovo prijateljsko sočutje in prisrčno častitanje v srce ginilo in razveselilo! — Priporočam se tudi vsim p. n. gospodom še zanaprej v blagi spomin in v drago mi prijateljstvo.

* * *

Nikdar nisem iskal in ne pričakoval tako častnega odlikovanja od najviše osebe, sv. Očeta samega, vendar pa z veseljem spoznam, da sem bil od nekdanj ves vnet za poglavarja sv. Cerkev, ter sem ves čas svojega delovanja navdušeno povdarjal vzvišeni pomen in visoko oblast rimskega prvaštva. Z veseljem sem to delal čez trideset let pri dogmatičnem predavanju. Kot semeniški vodja sem imel vsako leto skrb za slovesno praznovanje papeževga godu; imeli smo slavnostni govor, primerno petje, tudi brzjavna voščila. Pri katoliški družbi mi je bil primat vsa leta poglavitni predmet in magnet za oživljevanje katoliške zavesti. V svojih spisih sem obdeloval ta tehtni predmet že v „Zlatem veku“, še bolj v „Zlatomašniku Piju IX.“

zlasti pa v „Papeževi nezmotljivosti“, tudi v raznih stavkih naše „Danice“ in posrednje v „Glasih“. Tudi s „Petrovim penzem“ že od mladih let nisem zaostajal, in sem tudi v svojih cerkvenih govorih živo pojasneval visoki pomen rimskega prvaštva in žalostni stan sv. Očeta. Vse to sem delal v živem prepričanju, da je papež pravi namestnik Kristusov in vidni poglavar in najvišji pastir cerkve Kristusove, kteremu je izročil ključ svojega kraljestva in vso čedo vernih. Papeštvo je najbolj očitno znamenje za spoznanje prave Kristusove neveste, trdni temelj potrebne edinosti v veri in ljubezni, in zato tudi najočitnejši razloček med katoličani in drugoverci vsake vrste in dōbe; pa je tudi za te ločene najbolj naravna in bližnja pot, po kateri se morejo vrniti k pravi Kristusovi čedi, da bode en hlev in en pastir. Bog hotel, da bi bil moj mali trud, ako ne k temu zedinjenju, pa vsaj za oživiljenje katoliške zavesti nekoliko pripomogel! H koncu z veseljem in navdušeno izrazim svojo preponižno zahvalo in najgloblje spoštovanje sv. Očetu, slavnemu Leonu XIII., ter predobrotljivemu posredovalcu, našemu milostljivemu gospodu knezu in škofu Jakobu. Bog ohrani in blagoslovi taka izvrstna prednika mnoga leta v vsestranski blagor cele sv. Cerkve, oziroma naše škofije!

V Ljubljani, 3. avgusta 1886.

Dr. And. Čebašek.

Umrli so:

5. avgusta. Rudolf Papež, paznikov sin, 2 leti, Poljanski trg št. 5, davica.

V bolnišnici:
5. avgusta. Frano Hribar, 56 let, otrpnjenje hrbtne mozga.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.		736.42	+8.2	brezvetra	megla	
6. 2. u. pop.		734.74	+20.8	sl. vzh.	del. jasno	8.3
9. u. zveč.		736.80	+12.6	sl. svzh.	del. jasno	dež

Zjutraj megla, dopoldne jasno, popoldne oblačno, zvečer okoli 8 ure nekaj dežja, potem pa zopet jasno. Srednja temperatura 13.9° C., za 5.9° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

7. avgusta

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 85 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	86 " 60 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	121 " 20 "
Papirna renta, davka prosta	102 " 30 "
Akcije avstr.-ogerske banke	871 " — "
Kreditne akcije	281 " 80 "
London	126 " 20 "
Srebro	10 " 15 "
Francoški napoleond.	5 " 94 "
Ces. cekini	61 " 85 "
Nemške marke	

Turnske ure

izdeluje nove ter popravlja stare, kolikor je mogoče, po nizki ceni.

Vsem prečast. gospodom cerkvenim predstojnikom se za obilna naročila vljudno priporoča in obeta pošteno delo

Matija Lenart,
urarn na Mirni,
Dolenjsko.

(3)

Zdravstvena vina.

1. **Burgundsko vino**, staro, priporoča se kot pomizno vino, kakor tudi za slabokrvne in okrevajoče bolnike; zaradi svoje zdravilne lastnosti, ker ima v sebi obilo tanina, varuje posebno proti griži (diariji) ter je v istini najboljšo poživiljujoče, krepče zdravstveno sredstvo. *Steklenica po 60 kr.*

2. **Malaga-vino**, staro, belo, pod imenom „Lacrima Christi“ znano, priporoča se bolj nego črno malaga-vino, v steklenicah po 1/2 litra 1 gl. 20 kr. in po 1/4 litra 60 kr. a. v. izvrstno in poznato za oslabele bolnike ter okrevajoče. (3)

3. **Marsala-florio**, najboljšo Sicilijansko namizno vino; za oslabele, bolnike in okrevajoče izborno okrepčujoče sredstvo, za zdrave pa je boljše in prikladnejše nego vsaka druga namizna vina. *Steklenica 1 gl. a. v.*

Vsa ta vina, v hladni, zračni in suhi kleti hranjena, dobivajo se vedno enako dobra

v lekarni **Piccoli-jevi** „pri Angelu“ v Ljubljani na Dunajski cesti.

— Prazne steklenice jemljemo po 5 kr. nazaj. —

Št. 4973.

Naznanilo.

(3)

Zaradi glavnega snaženja uradnih prostorov in zaradi družih potrebnih poprav, ostane deželna blagajnica Kranjska za čas od 9. do vštetega 14. avgusta t. l. strankinemu prometu zaprta.

Od deželnega odbora vojvodinje Kranjske. V Ljubljani, dné 2. avgusta 1886.

Carinska vojska!

Vsled carinske vojske med Avstrijo in Rumunijo zaprta je pot našemu blagu v Rumunijo. Zarad tega prisiljena je trgovina **Waarenhaus „zur Monarchie“ na Dunaji** vse svoje za Rumunijo nakopičeno blago za polovico cene razprodati, samo da ga s poti spravi. Kar bi komu ne ugajalo, brez ugovora nazaj vzamemo, toraj pri naročitvi nihče nič ne tvega.

Velik ostanek suknenih koncev

v najlepših vzorih

zadosti veliki za celo gosposko obleko

po 3 gl. 75 kr.

Fini kosovi iz predene Brnske ovčje volne po 8 gl. 25 kr., za sukno, hlače in oprsnik za največjega moža.

— Kar ne ugaja, vzamemo brez ugovora nazaj. —

Moške srajce

iz najfinejšega angleškega šifona, četvernatimi prsi, vsakovrstne širjave po 1 gl. 50 kr., tucet 16 gl. 50 kr. Ravno tiste iz najfinejšega šrolšifona izdelane jako fino à la France po 1 gl. 70 kr., tucet za 18 gl. 80 kr. Še fineje po 2 gl., tucet po 22 gl. 50 kr.

Ženske srajce

iz finega šifona in švicarskim vezljanjem I. vrste po gl. 1.70, II. vrste po gl. 1.50, tucet po gl. 16.50.

Ženski nočni korzeti

iz najfinejšega angleškega šifona, jako dolgi in po celi daljavi vezljani po švicarski, jako elegantni po gl. 1.50, tucet po gl. 16.50, najfineji po gl. 1.70.

Spodnja krila

iz najfinejšega sivga platna z vezljano borduro in plisejem po 90 kr., ravno tista iz rudečega kretona po gl. 1.40.

Spodnja krila

iz najfinejšega angleškega šifona s švicarskim vezljanjem in plisejem I. vrste po gl. 1.70, II. vrste po gl. 1.40.

Ženski predpasniki

iz čefirja z naprsniki in obramnicami, jako lepi po 90 kr.

Štefanijski predpasniki

iz pravega svilnega atlasa z volanti in vezljani z raznobarveno svilo, jako elegantni, poprej po 3 gl. sedaj le po gl. 1.70.

Otroška obleka

iz sivga platna, jako fino po turški olepšana, z elegantnimi volanti, od 1 do 5 let trpežna po 1 gl.

Rjuhe

iz dobrega gostega velikega platna brez šivé zadosti velike za vsako posteljo, 3/4 široke po gl. 1.50, tucet le gl. 16.50.

Domače platno

v kosovih po 29 vatlov jako dobro in gosto ter za domačo rabo kakor nalašč, 3/4 široko, ko po gl. 7.50, 1/4 široko po gl. 5.80.

Najfinejši šifon

30 vatlov, 3/4 široko, jako dobro blago po 7 gl., kar še ni nikdar tū bilo!

Sternberška posteljina

po 1 vatlu široka na vse mogoče načine pisana, kos (30 vatlov) gl. 6.50.

Garnitura iz ripsa

v najlepših barvah obstoječ iz 2 posteljnih pregrinj in namiznega prta okoli in okoli vrvice in cofi 6 gl., jako fina gl. 8.50.

Juta - garnitura.

obstoječa iz namiznega pogrinjala in dveh posteljnih pregrinjaj popolnoma velikih po gl. 4.25.

Juta - zagrinjala

jako fin in dober izdelek, najtežje vrste, temne ali svitle barve in indijskih vzorov, po tri in pol metrov dolga z draperijo in franžami vred I. vrste 4 gl., II. vrste gl. 3.70, III. vrste gl. 2.90.

Predposteljna pogrinjala

s podobami levov in cvetličja, jako fina, svilnemu plišu podobna, in okoli in okoli z borduro, silno elegantna. 100 cm. dolga za dva komada gl. 3.— 120 " " " " " gl. 3.40.

Predsofna pregrinjala

v raznih perzijskih in orientalskih vzorih z rudečo borduro in bogatimi franžami, prav debela in nepokončljiva. I. vrste 200 cm. dolga, 160 cm. široka gl. 6.50, II. vrste 260 cm. dolga, 170 cm. široka gl. 7.85, III. vrste 300 cm. dolga, 220 cm. široka gl. 9.25.

Hodniška pregrinjala

(Laufteppiche) v ostankih po 10 do 20 m. dolgih, jako vstrajna, 65 cm. široka, jako fino pisana, imajo prav elegantno borduro dobre za najfinejši salon le gl. 3.90.

Popotni pledi

angleški iz čiste volne po 3.50 metrov dolgi, 1.60 metrov široki, z debelimi franžami I. vrste 5 gl., II. vrste po gl. 3.50.

Jermenje za potni pled

75 kr.

Namizna garnitura

iz jako finega damasta, s pretkanim cvetličjem, obstoječ iz velikega namiznega prta za 12 oseb in 12 prtičev, vse jako fino le za gl. 5.60. — Modna namizna garnitura obstoječ iz 1 velikega prta in 6 prtičev z raznim cvetličjem in dolgimi franžami, gl. 2.20.

Brise iz vafelna

že gotove, vsak komad za se zložen, z rudečo borduro in dolgimi franžami, krasno pisane, tucet za gl. 3.50.

Svilni žepni robci

iz najtežje Lijonske svile, vsakojakih barv, iz falirane francoske tovarne za svilo skupinoma prevzete, vsak druge barve, tucet gl. 3.50.

Žepni robci

za gospé in gospode, jako lepi, tucet po 2 gl.

Platneni finski robci za v žep

v elegantnih škatlah. Vsaka škatala ima po 12 angleških robocev, raznobarvanih in že zarobljenih. Škatala z robci vred velja gl. 1.20.

Konjske plahte

drapaste in sive, z barvano krajevino 190 cm. dolge, 130 cm. široke po gl. 1.75.

Fijakarske plahte

rumenodlačne z šestero krajevino 195 cm. dolge, 155 cm. široke po gl. 2.80.

Novoiznajdene konjske plahte, ki ne prepuščajo vode.

Te plahte so strokovnjaki skusili in so se prav pohvalno izrekli o njih, kako da so praktične. Dolge po 190 cm., široke 130 cm. veljajo po gl. 2.25. Rumenodlačne z šestero krajevino po 195 cm. dolge in 130 cm. široke so pa po 3 gl.

(1)

Waarenhaus „zur Monarchie“

WIEN,

III. Hintere Zollamtsstrasse 9.